

Duizeligheid

Audiologisch Centrum Drenthe

Duizeligheidsinstituut

Stationsstraat 29 b

9401 KW Assen

Telefoon: (0592) 33 06 41

www.acdrenthe.nl**Wilhelmina Ziekenhuis Assen**

Polikliniek Keel-Neus-Oorheelkunde (nr. 61)

Europaweg-Zuid 1

9401 RK Assen

Telefoon: (0592) 32 52 25

E-mail: poli.kno@wza.nlwww.wza.nl

Deze brochure geeft u informatie over duizeligheid en de daarbij behorende klachten.

Wat is duizeligheid?

Iedereen is wel eens duizelig. Toch is het moeilijk het begrip duizeligheid te omschrijven. In het algemeen wordt onder duizeligheid verstaan het gevoel dat beleefd wordt als de relatie tot de ruimtelijke omgeving verstoord is.

Normaal gesproken krijgt ieder mens voortdurend informatie over de ruimte om zich heen en over de positie die het lichaam daarbinnen inneemt. Die informatie is afkomstig van:

- *de evenwichtorganen* Het evenwichtsorgaan is gelegen naast het binnenoor in het rotsbeen. Het evenwichtsorgaan is gevoelig voor de stand van het hoofd en voor veranderingen in de snelheid waarmee het hoofd beweegt.
- *de ogen* U weet ongetwijfeld uit eigen ervaring: als u uw ogen dichtdoet, is lopen of stilstaan moeilijker.
- *het diepe gevoel in spieren en pezen* Vooral de signalen uit de benen en de nek geven informatie over de stand van het lichaam en het hoofd ten opzichte van het lichaam.

Al deze informatie wordt verwerkt in de hersenstam en de kleine hersenen. Van daaruit gaan prikkels naar de spieren van het lichaam, zodat u uw houding en evenwicht kunt aanpassen en bewaren.

Er gaan ook signalen met informatie naar de grote hersenen waar het bewustzijn zich bevindt. Als daar verkeerde of nog niet bekende signalen binnenkomen, ontstaat het gevoel van duizeligheid.

Duizeligheid is dus een gevoel dat op zichzelf, net als pijn, niet gemeten kan worden. Van pijn echter is vaak bekend waar het vandaan komt. Van duizeligheid niet en dat maakt het zoeken naar de oorzaak van duizeligheidsklachten soms erg lastig.

Verschijnselen van duizeligheid

De meeste mensen klagen bij duizeligheid over draaierigheid, een licht, zweverig gevoel in het hoofd, het gevoel dat de wereld om hen heen draait of dat zijzelf rondtollen. Als u dit gevoel heeft, kunt u gedesoriënteerd zijn en moeite hebben uw evenwicht te bewaren.

Gevoelens van duizeligheid kunnen gepaard gaan met allerlei andere klachten zoals angst, transpireren, geeuwen, zuchten, misselijkheid en braken. Denk bijvoorbeeld aan wagenziekte of zeeziekte.

Oorzaken van duizeligheid

Duizeligheid kan allerlei oorzaken hebben:

1. Vooral een acute aandoening van één evenwichtsorgaan leidt tot heftige duizeligheid met misselijkheid en braken. Op zo'n moment draait de omgeving en soms heeft iemand ook een gevoel alsof hij opzij geduwd wordt of in een put valt. De klachten kunnen korter of langer aanhouden (van enkele seconden tot enkele uren), waarna spontaan herstel optreedt.
De meest bekende oorzaken van een stoornis van het evenwichtsorgaan zijn:
 - een ongeval aan het hoofd;
 - ontstekingen (griep, middenoorontsteking);
 - ziekte van Ménière;
 - een goedaardige tumor op de evenwichtszenuw
2. Ook aandoeningen van het gezichtsvermogen en vooral van de oogspieren kunnen duizeligheid veroorzaken.
3. Het diepe gevoel in spieren en pezen kan verstoord raken bij aandoeningen van het zenuwstelsel in de benen, bijvoorbeeld bij suikerziekte, wat tot duizeligheid leidt. Een andere bekende oorzaak van duizeligheid is een beschadiging van de nek na een autobotsing (whiplashtrauma).
4. Duizeligheid ontstaat ook bij stoornissen van de regelcentra in de hersenstam en de hersenen, bijvoorbeeld:
 - doorbloedingsstoornissen, zoals bij hartrimestoornissen en veranderingen in de bloeddruk;
 - stofwisselingsstoornissen, zoals een laag bloedsuikergehalte bij een ontregeling als gevolg van suikerziekte;
 - vergiftigingen, vooral door alcohol of medicijngebruik.
5. Psychische problemen zoals stress kunnen indirect ook duizeligheid tot gevolg hebben. Als reactie kan bijvoorbeeld hyperventilatie optreden. Naast duizeligheid treedt dan ook vaak een gevoel van benauwdheid op, druk op de borst en transpireren. Soms zijn er ook tintelingen in de vingers en rondom de mond.

Onderzoek

Als u wordt onderzocht vanwege uw duizeligheidsklachten, is met name uw eigen verhaal belangrijk. Op grond van uw eigen ervaringen vermoedt een arts vaak al wat de oorzaak is van uw duizeligheid en welk onderzoek verder nodig is.

In uw verhaal zijn de volgende zaken van belang:

- Om wat voor een soort duizeligheid gaat het? Draait uw omgeving? Heeft u de neiging om te vallen of heeft u het gevoel dat u valt? Bent u licht in het hoofd?
- Zijn de klachten geleidelijk ontstaan of acuut? Hoe lang heeft u al last van duizeligheid? Bent u continu duizelig?
- Zijn er bepaalde omstandigheden waaronder de duizeligheidsklachten optreden of verergeren? Hangt het samen met hoofdbewegingen die u maakt? Heeft u last van duizeligheid als u in bed ligt, als u rechtop gaat staan of tijdens het lopen? Heeft u duizeligheidsklachten in drukke winkels of op uw werk?
- Heeft u als u duizelig wordt last van andere verschijnselen, zoals oorklachten (verminderd gehoor, oorsuizen, oorpijn of een vol gevoel in het oor), misselijkheid, braken, hoofdpijn, het gevoel flauw te vallen of weg te raken, hartkloppingen, transpireren, moeite met praten, dubbelzien, benauwdheid, angst?

Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van uw duizeligheidsklachten, zal uw arts u bovendien vragen naar eventuele andere ziektes die u heeft en eventuele medicijnen die u gebruikt.

Als aanvulling op het gesprek dat u heeft met uw arts, kunnen allerlei onderzoeken worden gedaan. Aan de hand van uw verhaal en de resultaten van het aanvullende onderzoek lukt het vaak om de oorzaak van de duizeligheid op te sporen.

Als eenmaal duidelijk is waar 'de fout' zit, bekijkt uw arts welke behandelmogelijkheden er zijn. Voor duizeligheid op zich bestaat er geen medicijn.

De inhoud van deze brochure is gedeeltelijk gebaseerd op informatie van het Meander Medisch Centrum.

Rechten

Als patiënt heeft u bepaalde rechten, zoals het recht op informatie en het recht op privacy. Meer informatie over dit onderwerp vindt u in de brochure 'Uw rechten als patiënt'. Deze staat in het folderrek in de centrale hal van het ziekenhuis.

Klachten

Mocht het zo zijn dat u niet tevreden bent over de (medische) zorg die u in het ziekenhuis krijgt, aarzelt u dan niet om het te zeggen. Het is de kortste weg om dat te doen aan degene die direct verantwoordelijk is, bijvoorbeeld een arts of een verpleegkundige. U kunt uw klachten of opmerkingen ook voorleggen aan de ombudsfunctionaris van het ziekenhuis. Deze kunt u bellen, schrijven of e-mailen:

- *postadres: Wilhelmina Ziekenhuis Assen, t.a.v. de ombudsfunctionaris, Postbus 30001, 9400 RA Assen*
- *telefoonnummer (0592) 325 555 (van maandag tot en met donderdag)*
- *e-mailadres: ombudsfunctionaris@wza.nl*

Uitgebreidere informatie over de klachtenprocedure vindt u in de folder 'Een klacht? De ombudsfunctionaris'. Deze staat in het folderrek in de centrale hal.

Kijk ook eens op de website van het ziekenhuis www.wza.nl